

Deo optimo max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Lucae orthodoxorum Medicorum Patrono.

(1700) Lasey 1400

QUÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decima sexta Januarii 1687.

M. JOANNE-BAPTISTA MOREAU, Doctore Medico, Regi à Consiliis, & primario Serenissimæ Delphinæ Medico, Præside.

An sua Ventriculo facultas?

SANGUIS naturæ thesaurus, vitæ fons & delitiæ, quandiu vivit homo, tandiu it per arterias, redit que per venas ad conservandos vitæ lares. Hujus motu ac præsentia pars quæque recreatur, refarcitur que, hujus inopiâ languescit, defectu emoritur. Ut perpetuò moveretur sic perenne patitur effluvium, ac dispendium, tenuissima namque ejus pars vel per insensilem perspirationem diffilatur, vel in spiritus functionum omnium opifices abit, dum crassior vel in alimoniam impenditur, vel in sudores, urinam, & alia facit excrementa: Spirituosæ partis jactura nobis inscitis atque etiam vel invitis reficitur; crassioris non item: hæc solo alimentorum proventus; illa solo aëris commercio. Si plantis & Brutis quibusdam aër sufficit ad vitam, tenuioris tantum substantiæ detrimentum patiuntur; quibus verò solidior dissipatur, necesse est ut novo ciborum comætu subinde reparetur.

QVANDIU vita emicat, tandiu perseverat triplicis substantiæ jugis effluxus. Hunc ineluctabilem necis autorem arceret, provida quantum in se est natura, dum ciborum appetentiam omni animantium generi familiarem conciliat. Hæc oritur à succo acido in Ventriculum effuso, cujus aculeis pungitur ubi vacuus est, unde ad quærenda alimenta excitatur animal. Sic stimulatus ad modum cæterorum animalium homo cibos substantiæ suæ familiares & amicos conquirat, dentibus secat, conterit, comminuit, salivâ que in os per vasa Lymphatica defluente diluit. A salivali illo humore omnis aciditatis non experte prima coctionis rudimenta.

POST hæc coctionis præludia, cibus actione linguæ & circumpositorum musculorum, qui supernè deorsum comprimunt (epiglottide laryngis rimam interim occludente) impellitur in œsophagum, cujus interior membrana ori, palato, faucibus que communis (unde tanta inter partes illas consensio) innumeris cernitur conspersa glandulis quarum singulæ vase excretorio donantur. Harum succus coctionem in ore adumbratam non nihil promovet, ciborum que descensum juvat, cibus salivâ dilutus partim proprio pendere, partim Impellente œsophago labitur in ventriculum, cujus interior tunica multis est pertusa foraminulis. Hæc totidem sunt glandularum, quibus illa constat vascula, è quibus vel sponse stillat, vel spirituum animalium affluxu exprimitur succus acidus, qui ad conficiendam chylosim non parum confert.

VENTRICULUS cibos sibi creditos arctè complectitur, concoquit, & ad chyli formam proximè disponit, ope spirituum, salivæ, fermenti, continui circumstantium viscerum motus, sed maximè calor. Totum hunc apparatus si facultatem appellas, abuteris nomine, toto que erras cælo dum instrumenta causam principem facis. Hæc omnia quæ junctis viribus eodem conspirant, moventur ab interno principio, quod ab animâ fluit, facultatis que nomine jure ac meritò insignitur. Illa vis animæ, quam facultatem *χολαπεντικὴν* vocant, tot instrumentis superius enumeratis munita, digestionem absolvit morum largiendo spiritibus, quorum ope succus tenuis, penetrans, actuosus, verbo dicam acidus, alimenta dissolvit. Hunc à liene derivari cave credas, nil enim per venam illam quam vas breve appellant in ventriculum deferri, leges circulationis sanguinis omnino evincunt; verum per arterias effunditur, & cibos etiam duriores exsoluit, subigit, partium que nexus & vincula dirumpit, adeo ut ciborum principia hac fermentatione libera, & sui juris facta, novam induant formam, mutato partium ordine, situ & figurâ; Novum que propterea priore destructo corpus generetur, quod chylus appellatur. Qui opus illud totum calori committunt, dicant quis sit ille calor in Cane, Struthione, Lucio pisce. Chylus ventriculum non nutrit, sed recreat, dum liquoris acidi vim nimiam obrundit.

ALIMENTA igitur viscerum, spirituum que motu subacta, calore concocta, fermento dissoluta & à facultate spirituum, calor, fermenti que moderatrice, suam adepta elaborationem, exeunt è ventriculo & partim actione fibrillarum ventriculi, partim repetitis septi transversæ in inspiratione compressionibus, per pylorum in intestina protruduntur à succo pancreatico bile que perficienda, chylus enim inchoatur in ventriculo, absolvitur in tenuioribus intestinis, & quid quid habet maximè fluidum ac tenue, venas mesaraicas subit, ut longiore in ipsis morâ magis ac magis elaboretur liquor ille colore, sapore & consistentiâ lacti haud ablimilis, & proxima sanguinis materies. Fæces verò iisdem diaphragmatis ac intestinorum motibus ad rectum usque propelluntur intestinum, ibique asservantur, donec actione fibrarum intestini & diaphrag-

Ergo sua Ventriculo facultas.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Claudius Ogigneus.
M. Joannes Michæil Garbe.
M. Bertinus Simon Dieuixvivey.

M. Ioannes Boudin.
M. Guydo Erasmus Emmeret.
M. Machaël de Hodenq.

M. Carolus Marteau.
M. Antonius le Moine.
M. Guydo Crescentius Fagon, primarius Reginae Francorum, dum viveret, Medicus.

Proponerebat Parisiis MICHAEL SAUVALE Ebroicus. Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1687.